

dan zal zij groote grotere dan deze, de man, die langs aanvankelijk kennugung der Welt, laarna geradikaliquenter beweging komt tot de anten, akten van in, Wat zal men denker, die in de manifestatie van van God ziet? Den hem toen nog onaannden Abschnitt: dat slechts een ust voor de natie tzoöver, te zien Mode, zur Ungeucht zu werden, an (IV, 563)? ig gewend, elkaar te geven, dat de lie zulke wijsheid he rostra af tot in missloegen, voorergelijke droomen n van 't pantheis de tijd, dat de rechterhand lieve ven, zonder ook te linkerhand, die indertjes wurgde, en. Toch zijn ook t, ja overstróómd; ald formaat heb- Kultuurkring verp den leeftijd der te fier waanden s lands vergaderdeze hadden ontsige propaganda, dat „volk“ het ch, doch een anas, indien onderde allerchristelijknderdaad, we zijn lijk of oratorische naneefjes-Oprijven door schier r in de pers alle n een enkele ker- r voor een mee- zoo onvoorzichtig r God beware u, onderscheid tus- vergeten; en dat ge eenig landoor- ling, om niet te a ontvangen, den begaan. Zegt het een jaar lang col- at gij tegenover t te belijden uw achtige, Schepper het, dat gij geen te goed bedrijven gen zit, zooals de t kind; en dat ge ham Kuiper nog een naamgenoot ok onvoorzichtig van oorlogs- en gij na een jaar te belijdenis niet theist tegen pan- tier gedaan? „Er- bij ons verba- treft, alleen God en het passivum vij alleen dan de nnen, indien God or Zich gereser- ata der gerefor- ba of begrippen ch, geschapen in n, bekeerden han- n, maar dan langs met Jezus als den v huis terug, en at de wereld van automatisch Er- Selbst“; en houdt, dat wie het „er- geschied“ récht den opbouw van gewricht slechts

dan leveren, en van deze leverantie boven alle farizeeers gerechtvaardigd als voor God rechtvaardige naar zijn huis gaan kan, wanneer hij niet op een verborgen wereld-immanenten „god“, noch aan een verborgen god-immanenten wil, doch aan het geopenbaarde Woord van den in Christus openbaren God zich conformeeft van dat tot dag. Dan hebt ge ook geen enkele behoefte, u om te schakelen vanwege den bezettingstoestand, die den echt filosofischen, en dus niet afgetrokken, niet verstrooiden Fichte zoozeer verward heeft; en ge gaat dan niet eens een nieuw tijdperk inluiden, want tusschen de kadans der journalistiek van den paradepas en het rythme van de Apocalypse hebt ge dan wel terdege leeren onderscheiden.

Een tweede verschilpunt tusschen Fichte en ons hier wijs ik aan, en nu houden wij zelf den paradepas in: wij zullen bij het einde van dezen cursus ons moeten onderzoeken, of wij onze harten hebben gekeerd tot den confessioneel ons bekend geworden God. Wij zijn in ons bezet gebied en in deze academische zaal zoo zeker niet van elkaar, als Fichte het dacht te zijn van zich en zijn geachte toehoorders. Toen Fichte zijn Reden ging houden, stak hij vertrouwend van wal: hij wilde de deutsche natie die betere wereld, dat Erzeugungs-mittel van daareven schetsen, haar Dasein, en de ware Eigentümer ervan aanwijzen, en de Mittel ihrer Erzeugung aangeven. Maar als hij dan, om ook maar zelfs zijn rede een weg te kunnen banen, verklaart, für Deutsche schlechweg, von Deutschen schlechtweg te zullen spreken, en daartoe alle scheiding makende antithesen, als evenzoovele gevolgen van de ongelukken van vele eeuwen terzijde te zullen stellen, dan schrijft hij voor dit reusachtig ondernemen niet terug. Immers: zijn geachte toehoorders zijn toch het puik der natie, de geestelijke élite, waar de geest van god, ik schrijf tweemaal een kleine g, in woont. Zij, de romantisch Gebildete, hebben toch deswege „begrip“ voor die nieuwe wereld en haar nieuwe ordening? „Sie, Ehrwürdige Versammlung, sind zwar meinem leiblichen Auge die ersten und unmittelbaren Stellvertreter, welche die geliebten Nationalzüge mir vergegenwärtigen und der sichtbare Brennpunkt, in welchem die Flamme meiner Rede sich entzündet“. En zoo zullen zij het zijn, die den Grundzug der Deutschheit, d.w.z. den grondtrek, waaraan ge de zich ontplooiende godheid het snelst herkent, vertoonen. Deze Grundzug der Deutschheit is het, „wodurch wir den Untergang unsrer Nation im Zusammenfließen derselben mit dem Auslande abwehren“. Ja, ja, de fine fleur is weer aanwezig, lieb Vaterland, kannst ruhig sein, professoren van het pantheïsme zijn sterker garantie dan generaals, en Draufgänger. Maar wij hier in Kampen zijn zoo menselijk zeker niet van elkaar. Wie zich niet bekeert, die gaat ons zeker verloochenen. Onze zekerheid van u als burgers reikt niet verder dan ons kerkelijk oordeel der liefde aangaande u. Dat is niet de glorie der kerk, doch de majesteit der gemeenschap die God in haar als nieuwe menscheid Zijn naam gesticht heeft. Wij gelooven niet, dat wie onze Bildung deelachtig wezen wil, daarmee meteen garantie heeft en schenkt van 't participeeren aan die nieuwe ordening, welke daar is in Christus Jezus onzen Heere. Wij gelooven, dat de Judassen niet buiten maar in den apostolischen kring tot zelfopenbaring veranlasst worden; en we zouden dat apostolisch praerogatief van zulke Veranlassung te geven, niet gaarne missen; wij staan of vallen daarmee onzen Heere. Wee den zoetsappigen bleekneuken-kring, die geen stieren kwaad maakt, of die meent, al heel wat gepresterd te hebben, als hij tot den stier zegt: wat denkt ge wel, ik laat me niet door u provoceren; ik zal al mijn roode lappen planmässig wegbergen, totdat gij, stier, tot menschenrede gekomen zijt. Indien wij hier in deze Kerkelijke Hoogeschool het Woord trouw bediend hebben, zal openbaar worden, in wie de Geest van God, en in wie de geest van Fichte's afgod is. Wij hebben van U allen, mijne heeren, een geloofsgetuigenis gehoord; en gij hoopt op een classis, die het u weer afvergen zal. Er zijn er meer geweest, die zoo gesproken en gehoopt hebben. Ze zijn ten deele uit onze geleerden, ten deele van onze spreekkoren weggegaan, want ze waren van ons, of van onze stoottroepen niet. Verwondert u niet over de verandering van beeldspraak, die van spreekkoren op stoottroepen verval. In elken fichtiaanschen, dan wel antifichtiaanschen staat zijn de stoottroepen meteen, en juist, spreekkoren. Want het is een kwestie van „geloof“, over en weer. Hebt gij het misschien wel eens vergeten amice, ook in uw corpsleven? Hebt ge altijd kunnen bidden, ook samenbidden, en uw samenbidden altijd willen praepareeren?

En eindelijk, want ik moet me naar het einde haasten, Fichte heeft — hoe kon 't ook anders — zijn nieuwe wereld willen helpen bouwen met een neue Erziehung. De nieuwe jeugd moest van den bezetter van binnen uit den staat bevrijden. De nieuwe opvoeding is het Erhaltungsmittel einer deutschen Nation „überhaupt“, verklaart Fichte. Ja, dat is zoo zijn filosofie: 'n Nation überhaupt te construeeren, net zooals sommige gereformeerden een Kirche überhaupt hebben geconstrueerd. Prompt naar hetzelfde recept, waarmee dan laatstbedoelden deze Kirche überhaupt abstraheren van haar „Umgebungen in Zeit und Raum“, gaat ook Fichte diese deutsche Nation alzoö abstraheren; en dan komt er, ge kunt 't op uw vingers uitrekenen, eerst een verhandeling over het Wesen der neue Erziehung im allgemeinen; zij blijkt eene durchaus neue und vorher noch nie also bei irgendeiner Nation dagewesene Nationalerziehung der Deutschen te zijn. Ik waag geen enkele poging meer om ze in details te teekenen. Ik zeg alleen maar dit: dankt God, dat gij hier geleerd hebt, dat Kerk, noch geloof, noch confessie, noch Theologie, ooit los zijn van de „Umgebung in Zeit und Raum“; dat het daarom heden voor u de „welaangename tijd“ en op straat de „welaangename plaats“ is voor het belijden van uw God. Als ge dat niet ziet, en gelooft, zijt ge uw vacantie evenmin waard als den leergang hier. Alleen zóó, d.w.z., met in rekening-bren- ging van deze fundamentele geloofsverschillen kunt gij, mijne heeren studenten, en kunnen zij, die u voorgaan, thans het hoofd buigen voor den God der eeuwen, en mutatis mutandis, als kerkmenschen eindigen zóó als Fichte geëindigd is: Es ist daher kein Ausweg: wenn ihr versinkt, so versinkt die gansche Menschheit mit, ohne Hoffnung einer einstigen Wiederherstellung.

In het geloof echter aan Gods volharding in Zijn heiligen, welk geloof Fichte's woorden van daareven tot een spreken in den modus irrealis proclameert, verklaar ik den cursus voor gesloten.

K. S.

Amice frater,

Hoe blij was ik, toen de hoofdredacteur van dit blad — toen nog niet vrijgemaakt —, al was de reformatie in ons gewest voorspoedig ingezet, mij vroeg van uit de stad in het Noorden mijn brieven aan zijn adres te zenden.

Vooreerst, omdat ik mocht gelooven, dat de „Reformatie“, het blad, dat de liefde van een groot deel van ons gereformeerde volk, en de waardeering van velen daarbuiten had gewonnen, niet het minst in de eerste weken van den oorlogstijd, toen alles als in grooten schrik als lamgeslagen scheen, en de „Reformatie“ moedig opriep tot weer wakker en strijdbaar worden, straks weer zou verschijnen.

Zelfs sociaal-democraten riepen om de „Reformatie“, en waren dankbaar voor haar kloek geluid, dat, helaas, zoo spoedig moest verstommen.

In de tweede plaats was ik blij, omdat ik het voorrecht zoo mogen genieten, nu mij de mogelijkheid werd benomen, mij, als zoovele jaren tot mijn gewestgenooten te richten, alle vrienden in heel ons land te ontmoeten.

Ik dank dit meer aan ons gewest dan aan mij zelf, want, gelijk in de dagen der Afscheiding, mocht het door Gods genade opnieuw voorgaan in het werk der vrijmaking uit den druk, waarin opnieuw onze kerken, en nu in dezen oorlogstijd, door Synodaal geweld waren geraakt.

Mogen wij niet hopen, dat allerwege de reformatie zal doorbreken? Toen ons land in de macht van den vijand was geraakt, hebben wij het geloof en de hoop niet opgegeven, dat wij eens weer een vrij Nederland zouden zijn. Waarom?

Omdat hier, in dit kleine land, te midden van een groote wereld, waaruit de kracht van Gods Woord, de wortel ook van Europa's kracht, scheen te worden weggenomen, nog bewaard bleef een kerk en een volk, dat vasthield aan de Calvinistische beginselen, d.w.z. aan de volkomen gehoorzaamheid aan den Koning der kerk en den Koning ook van den staat, en van de maatschappij, den Koning toch der koningen, onzen Heere Jezus Christus.

Zou die Koning dit land dan niet meer vrij doen worden?

Wij baden er om, wij mochten er op hopen.

Maar voorts — ik herinnerde er nog eens aan, toen wij in 1937 in Amsterdam den grooten bonds- dag mochten houden ter herdenking van het vijf- tigjarig bestaan van den bond van J.V. op G.G. — omdat wij mochten denken aan het gebed der vade- ren van de Dordtsche Synode, toen zij de belij- denisschriften hadden aanvaard, die de Souverei- niteit Gods over gansch het leven beleden, dat, als de Heiland terug zoude komen op de wolken des hemels, Hij hier in dit kleine land nog altijd een volk, een kerk zoude vinden, die deze belijdenis had gehandhaafd en nog beleefde, als een groot en goed getuigenis voor heel de wereld.

Mochten wij niet gelooven, dat de Heere die bede zal verhooren?

Wij zijn nu als land en volk weer vrij en mogen met den opbouw van wat gebroken werd beginnen.

Maar wat is vrijheid?

Vrijheid is alleen dáár, waar gehoorzaamheid is aan het Woord en de wet Gods en een volk zijn verantwoordelijkheid voor den Drieënnigen God verstaat.

Maar zien wij nu niet rondom ons, dat die vrij- heid nog altijd in groot gevaar is, in grooter ge- vaar dan toen de nationaal socialist ons bedreigen kon met zijn misdadige willekeur?

Met Hitler en de zijnen is het boos beginsel, dat hen dreef, zeker niet overwonnen.

Wij mogen nu ook wel bedenken, dat met Napo- leons val en het herstel van Neerlands onafhanke- lijkheid in 1813, de geest van Napoleon, de geest der revolutie niet was overwonnen. Hij begon toen eigenlijk eerst zijn werk. Bilderdijk had gejubeld: Holland leeft weer — men kent dat gedicht, maar weet men wel hoe diep hij was teleurgesteld, toen hij zag, hoe dat leven werd besteed?

Hoe droef was en bleef het in den staat en in de kerk.

Want wat de eerste koning voor de diepgezon- ken gereformeerde kerk deed, te diep ingezonken om zich zelf te laten opheffen door den Eene, Die dit vermocht, was ongeveer gelijk aan het schema, door Napoleon opgesteld en door den Nederland- schen ambtenaar Janssen gehoorzaam overgeschre- ven. De kerk liet zich knechten. Zij had ook heel de dagen der Fransche revolutie meer zorg gehad voor de kerkelijke goederen dan voor het hooghou- den van belijdenis en tucht.

En nu? Is het niet alsof de geschiedenis zich her- haalt?

Wij hoorden den nationaalsocialist van eenheid roepen. En allerwege spreekt men er, na de vrij- making, nog van.

Wij zuchtten onder het geweld van den abso- luten staat. En zie — hoevelen knielen nu nog voor het altaar voor dien afgod opgericht.

Burke waarschuwde in de dagen der Fransche revolutie: denk er om, de staat kan geen goed doen, alleen maar kwaad keeren.

Thans is het alsof alle goed van den staat moet komen. Zelfs in antirevolutionairen kring hoort men er van.

In één opzicht schijnt er een omkeering te zijn, maar die is erger dan wat er was.

De Fransche revolutie roemde in de kracht der rede en in de kracht der wet. Het woord grondwet werd met een hoofdletter geschreven. Maar nu? Zegt men: terug tot Gods wet? Zegt men als Groen: laat ons tot onze constitutie terugkeeren, en ons daarbij aansluiten, aansluiten aan het goe- de, dat God ons voor het staatsleven gaf?

Men heeft het thans druk over de illegaliteit, gedurende den bezettingstijd begrijpelijk; maar be- hoorden wij thans niet te roepen, om terugkeer tot onze constitutionele goederen, tot onze grondwet, tot de wetten, die er waren?

Het schijnt thans echter wel, alsof er geen grondwet meer is. Velen spreken er smalend van. Er schijnt voor velen geen wet meer te zijn. Alles is willekeur. Men roemt in de daad, d.i. de norm- looze daad, men prijst, zonder het te beseffen, de wetteloosheid, nadat de vreeselijke wetteloze, die ons ten doode toe benauwde, is gevallen, wegge- ruk door onzen God. Die ons genadig wilde zijn. Zoo heeft de tijdgeest ons aangevreten, dat wij, wachtend op een nieuwe wereld, de oude beproefde beginselen zouden vergeten. Maar als dit het geval ware, zou er geen vrijheid, geen vrijwording zijn.

Wij raakten den nationaal socialist kwijt, wij be- hielden zijn beginselen. Zoo was het eens na de bevrijding in 1813. Zoo mag het toch niet weer zijn. Maar het zou kunnen.

Het zou kunnen, als bleek, dat de geest van dezen tijd in onze kerken doordrong, want als een volk ten verdere wordt gevoerd, is het kwaad steeds weer in de kerk begonnen.

Welnu — dit kwaad rees in onze gereformeerde

kerken, niet het minst door het verwerpen van de aan onze kerken in Gods gunst eens gegeven kerkenorde, in het doorzetten van een wonderlijke willekeur, in het in werkelijkheid wegnemen van de grondwet voor de samenleving der kerken, en het in de plaats daarvan stellen, wat menschen er in de historie alzoov gemaakt hebben in allerlei verkeerde toepassing, of wat men er thans van maken durft. Louter willekeur.

Wij zien het in het prijzen eener Synode als een overheidsmacht, en het neerdrücken van de vrije geloovigen, vrij door den Koning der kerk, tot onderdanen, die hebben te aanvaarden wat van boven af wordt opgelegd.

De geest van onzen tijd kan in twee woorden worden weergegeven: machtsverheerlijking en mystiek. Die twee behoorren trouwens bijeen. De rede wordt verworpen, het irrationeële, het „innerlijke leven“ wordt allerwege tot de soevereine verheven. En daarvan zien wij nu helaas ook de ernstige verschijnselen in ons kerkelijk leven.

Maar Gode zij dank, het is thans anders dan na 1815, toen eerst in 1834 de reformatie begon. Die reformatie was er nu aanstonds, zij verheft direct haar stem. Zij openbaart zich in steeds blijdere gehoorzaamheid. Dat is het groot gebeuren in onzen tijd. Daar ligt de wortel der vrijheid ook voor ons staats- en maatschappelijk leven.

Dat is rijke genade van onzen God.

Het is mij een groote vreugde, dat wij hierover nu weer met elkander vrijuit kunnen spreken. Maar mijn plaatsje is nu zeker al wel meer dan vol.

Met hartelijke groeten en heilbede

Uw toegenegen

MARNIX.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

Een grootste-gemeende-deeler-organisatie en „de groote beginselen“

Het was na den vorigen oorlog zede, met problemen te worstelen. We hadden toen van den oorlog weinig aan den lijve gevoeld.

Het is na den jongsten oorlog (in Europa) zede, de problemen op zij te schuiven. We hebben thans den oorlog aan lijf en ziel gevoeld.

Die oorlog was tevens een revolutie-kwestie. Hij was het in de allereerste plaats.

En de komende vrede, en reeds de voorbereiding van dien vrede, is weer een zaak van revolutie.

Tegenover de revolutie, die van beginselen uitgaat, kan men slechts beginselen stellen. Alleen wie uit beginselen leeft, heeft iets te zeggen en kan doelbewust handelen. Wie door prijsgeving van beginselen zichzelf de lendenen breekt, dien behoort de revolutionair, hij heete dan Mussolini (van wien het „frissche“ beeld der gebroken lendenen stamt), of anders, de lendenen niet meer te breken. Hij loopt over hem heen, en vindt hem niet eens meer het martelrampel waard.

Daaraan dachten we, toen we onder de oogen kregen een bijvoegsel bij de convocatie van de A.R.K.V. „Ned. en Oranje“ VII voor de vergadering van 3-6-45 in „Rehoboth“, te Utrecht. Het stuk volgt hier in zijn geheel.

Het Bestuur der Centrale Antirevolutionaire Kiesvereniging te Utrecht streeft eenparig naar de vorming van een Christelijk Nationale Volkspartij, die draagster is van de groote beginselen der Reformatie, en alle belijdende Protestanten in Nederland omvat. Vooral de strijd der laatste jaren heeft de noodzakelijkheid aangetoond, om onder afzien van alle bijkomstigheden, een front te vormen tegenover een wereld, die steeds sterker, zich aan den invloed van Kerk en Godsdiensdient poogt te onttrekken.

Om dit uiterst moeilijke werk van samensmelting van verschillende groepen met goeden uitslag te doen bekronen, is het noodig, dat de leiding gevende besturen zoo dicht mogelijk leven bij wat zich in de laatste jaren heeft doen gelden. Mitsdien zullen de thans zittende besturen in hun geheel hun functies ter beschikking stellen.

Op de hieronder aangegeven vergadering, waartoe behalve de leden der kiesvereniging ook worden uitgenoodigd allen, jong en oud, die tijdens de bezetting metterdaad getoond hebben liefde voor onze beginselen te hebben, wordt dan een nieuw bestuur gekozen. De taak van het nieuwe bestuur zal dan vooral bestaan in het be-

leidvol voorbereiden van de nieuwe organisatie. Daarnaast eischt der tijden nood, dat onmiddellijk de hand wordt geslagen aan de staatkundige voorlichting van ons volk. In de laatste jaren is een geheele generatie opgegroeid, die weinig kennis heeft kunnen verkrijgen van de groote politieke vragen. En juist op dit geslacht zullen allerlei stroomingen een aanval doen.

Om echter het voorloopig karakter van het nieuwe bestuur te accentueeren zal men bij deze voorlichting zich bepalen tot die vraagstukken, waarover geen verschil van meening bestaat met andere Protestantsche groepen.

Het Bestuur der Centrale Anti-Revolutionaire Kiesvereniging „Nederland en Oranje“.

Tot zoover de oproep.

Wij verstaan dit niet. Veel zullen we er niet van zeggen, want Adolphus Venator heeft reeds elders in dit of een ander nummer van ons blad een en ander opgemerkt, dat met het hier aan den dag tredend streven zich bezighoudt.

Voor ditmaal slechts een enkele vraag daarom.

Men wil blijkbaar een nieuwe partij. Geen federatief verband van bestaande partijen. De partij zal de groote beginselen der Reformatie moeten „dragen“. De beginselen, wel te verstaan. Geen bijkomstigheden: geen ballast, zou Adolphus Venator zeggen (zie den eersten brief). Maar wat zijn bijkomstigheden? Het zou wel eens spoedig kunnen blijken, dat een partij, welke „die vraagstukken“ behandelt, waarover geen verschil van meening met andere Protestantsche groepen bestaat, juist de beginselen (die immers scheiding maken) „bijkomstigheden“ verklaart te zijn. Wat de één de lading noemt, zal de ander ballast heeten. Het is nog al een groot verschil...

Wij herhalen: Men wil geen federatief (nood) verband, doch, gelijk er letterlijk staat: men wil samensmelting. Zwaarder geschut tegen de ware eenheid kan de valsche eenheid niet in stelling brengen: samensmelting! Van verschillende groepen.

En dan: „Zoo dicht mogelijk leven bij wat zich in de laatste jaren heeft doen gelden“. Zich doen gelden — feiten naar voren, normen naar achteren. „Das Gebot der Stunde!“ Maar o we, het is juist in revolutiedagen „die Stunde des Gebots“!

Degenen, die onze beginselen toonden lief te hebben, werden opgeroepen. Om een voorlichting in het leven te roepen, die inzake de groote politieke vragen zich beperkt tot wat met de beginselen niets te maken heeft. Want men wil ons toch niet komen vertellen, dat de vroegere gedeeldheid der partijen er alleen maar was om bijkomstigheden? Ze was er om de beginselen! Met andere woorden: men roept de principieelen op tot de instigatie van de rekkelijkheidpropaganda.

Het wordt mis.

Heel en al.

Wij zeggen niet, dat een noodprogramma altijd uit den boeze is.

Evenmin, dat daarvan een tijdelijk samengaan van principieel andersdenkenden verboden is onder alle omstandigheden.

Maar hier wil men iets anders.

Men wil samensmelting van groepen in een nieuwe partij. Men heeft met Groen en Kuyper afgedaan. Men koestert zich in de illusie van het combineeren van „alle belijdende Protestanten“. Maar vraag niet wat het woord belijdend hier wil beteekenen.

De geschiedenis der Reformatie zelf intusschen heeft uitgewezen, dat een lichaam dat haar groote beginselen dragen wil, juist ertoe gezet zal zijn, meningsverschillen uit te lokken. Want de groote beginselen der Reformatie werken nog altijd, en werken steeds meer als de roode lap op den stier. Den stier met protestantsche namen in zijn stamboek.

Ik ben er zeker van, dat onder de onderteekenaars van dit stuk „synodalen“ zijn. Geen ballast in de politiek. Een schepje meer ballast in de Kerk — daarom de synode volgen. Waar moet het heen met de jeugd? En wat zullen de leiders van de jeugdorganisatie van den synodocratischen Ds K. Dijk nog vermogen tegen deze kiesvereniging?

Hoe het zij — wij mogen niet meedoen. Hiermee niet. Naar Uw tenten, Israël! Ik begin al meer te gelooven, dat de vrijmaking der Kerken, die onzerzijds niet gewild is, meer en meer een obligatie meebrengt, en er toe in staat zal stellen, haar te gehoorzamen. Want het kerkelijk leven der synodocratische gemeenschap kan niet meer krachtig opgroeien tegen deze stroomingen van politieke samensmelting.

Dr H. H. Kuyper schreef eens een boek Hamabdil (over het genadeverbond). Het hebreeuwsche woord wees op God, als scheiding-maker.

Maar hier schijnt men dit woord alleen indachtig te zijn om citaatjes uit te wisselen in den Kerkstrijd (formule zooveel der bindende synode).

Dat Hamabdil (scheiding maken) te maken heeft met het politieke leven. Wie denkt er aan?

In de kerk-debatten: pas op, raak niet aan Kuyper. We schorsen U anders.

In de politiek: Wat zou Kuyper? Das Gebot der Stunde, mijne heeren! K. S.

PERSSCHOUW

Een duidelijk geluid uit den ouden jeugdbond

Adolphus Venator schreef pas in zijn „brief aan een jongeren tijdgenoot“ over de noodzakelijkheid van een eigen jeugdbond voor de kerken, die de synodale binding en uitwerping en scheuring verwerpen als in strijd met Schrift en kerkenordening. Het zou ons niet verwonderen „als hier en daar de verzuchting opkwam: moet het ook hier nu zó?“

Inderdaad.

En 't is niet toevallig, doch volkomen logisch, dat ook uit den ouden Bond van J.V. op G.G. hier en daar erkent wordt, dat het inderdaad zó moet; dat de synodale scheur ook de jeugdverenigingen meetrekt in het onzalig bedrijf der synode. Ds H. Vogel van Enschede wijst daarop in zijn „Brief zonder adres“, opgenomen in „Gereformeerd Jeugdleven“, 15 Juni 1945. Hij schrijft daar o.m.:

Wat zeg je wel van de oproep van onzen vriend Timmerman uit Ommen? Het speelt me heel erg, maar het was me totaal onmogelijk naar de vergadering te gaan, die tegen Zaterdag 9 Juni was uitgeschreven. Ben jij er geweest? Op de oproep tot die vergadering stonden heel mooie zinnen. Blijkbaar ging het initiatief van vriend Timmerman uit. Hij ziet gevaren, die hij wil voorkomen en afweren. Ondanks alle verschil van opvatting op kerkelijk terrein, wil hij ons mooie jeugdwerk van voorheen weer opbouwen in Calvinistischen geest en het bewaren voor alle invloeden, die den onderlingen band zouden kunnen verbreken. Alles heel prachtig. Maar kan het? Dit alles deed me denken aan een synodalen dominee, die ten aanzien van de kerkelijke scheur maar één meening had. Hij vond het jammer, jammer, o zoo jammer! Op de kwestie's ging hij niet in en hij jammerde maar door. En wat schieten we daar nu mee op!

Op denzelfden dag kreeg ik ook onder oogen een oproep van een comité. Het was gericht aan de J.V.'en op G.G. binnen het ressort van de afdeling Overijssel van den Nederlandschen Bond. Eerste onderteekenaar was Dr C. N. Impeta, voorzitter. Die oproep heb ik zeker ook gekregen? Maar dan is je wel opgevallen, dat er volgens deze oproep voor de vrijgemaakte geref. jeugd in de oude organisatie geen plaats meer is. Deze oproep snijdt het tafellaken tusschen ons en den Bond, die in Juli 1942 door de moffen verboden werd, door. Of heb je dat er niet uit kunnen opmaken? Het staat er toch werkelijk in. Het is wel een heel lange, ouderwetsche zin, die je misschien wel hebt overgeslagen. Maar terwille van het belang van de zaak schrijf ik die even over:

„Leden van den Bond zullen ook thans alleen kunnen zijn die J.V.'s, die den Bijbel aanvaarden als „Gods onfeilbaar Woord, naar de opvatting van de „Drie Formulieren van Eenigheid. De Bond heeft, blijkens zijn in 1927 gedane uitspraak, nooit anders „aangenomen dan dat deze formulieren moeten worden verstaan als die der officieel erkende Gereformeerde Kerken in Nederland en zooals die door haar „worden gehandhaafd.“

Duidelijke taal, niet? Je bent uitgeworpen, man! Je kunt niet meer meedoen. Als je niet bukken wilt voor hiërarchisch geweld, dan zul je dat zelfs in je J.V. lidmaatschap moeten voelen.

Misschien denk je nog, dat je hier te doen hebt met de particuliere meening van een dominee uit Kampen, maar dan vergis je je! In het voorjaar van 1940 heeft Prof. Dijk een artikel geschreven, waarin verklaard geworden is, dat 1927 geen incidenteele beslissing is geweest, maar een normatieve leefregel heeft geschapen, waardoor wij bij voorbaat elke synodebeslissing zullen naspreken.

Je ziet, Dr Impeta geeft weer, wat ook anderen, over deze zaak hebben geschreven. Het kwaad is te volle besloten!

Maar wat koop ik dan voor die eenheidsverzuchtingen? Wij hebben toch waarlijk de breuk niet gewild! Maar hoe kun je nu, als eerlijke kerel, de oogen sluiten voor de werkelijkheid en, terwijl de scheur een feit is, zeggen: wij zijn één. Moeten dan waarheid en recht wijken voor een valsche eenheid?

Tot zoover Ds H. Vogel

We zijn zó gewend aan camouflage, aan pletepeterig gedraai en zig-zag-politiek, dat we, hoe naar het ook op zichzelf is, bepaald bij zijn, voor dit model uit de pen van Dr C. N. Impeta in qualiteit van jeugdleider een consequent geluid te vernemen. K. S.

Onder re

Alle stuk
Prof. Dr.
Administ
Dom. U

INHOUD: I

— Uit de S
Leven: „Ge
Knoeien: Ka
aan een Jon

WET

Zoodoe
door Ds L
ten worde

Het ga

Rom. 9—

3. Het is

uitgevalle

heidene

Strijdt da

gegeven

belofte?

Dat is f

gaat hier

verbond, o

telijk zaad

sprake, m

hoofdstuk

Gods belo

wordt ver

nomen?

En op

antwoord.

achtigheid

loften, da

heidene

Want;

had Hij pr

Zijn heil

zou binden

had Hij te

zou zijn

Neen, zeg

beloofd.

Integen

verbondsg

en Izaak

vulling van

vleeschelij

des Geeste

Hij had

gaf, het p

komen. H

Euwen w

uit Abrah

om dan, w

volle werk

de tenten

van zien, w

Want t

dat het he

Want Ab

Beiden wa

verbonds

„Werp de

zoon der c

zoon der v

belofte, g

Abraham

de boven

is Izaak.

„vondst“.